

DOMOLJUB

ŠTEV. 31. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 31. JULIJA 1929

Cena 38 Din za celo leto, Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Vlad. Pušenjak:

Posnemajmo Dance!

Danska se ob vsaki priliki postavlja kot vzgled vsem kmetijskim državam. Danci se smatrajo kot najbolj napreden in najbolj izobražen narod, na Danskem vlada blagostanje, življenske razmere na Danskem so mnogo ugodnejše ko življenske razmere v Nemčiji, katera je sicer — mnogo pred nami.

Kako so prišli Danci do tega položaja, do teh izvanrednih razmer? K temu je pripomoglo delo in organizacija dela. Na Danskem ne smatra posameznik delo samo kot dolžnost, temveč kot potrebo, da dela in živi le od dela svojih rok in da vidi sadove svojega požrtvovalnega dela. Delo tvori temelj splošnega napredka na Danskem, temelj medsebojnega spoštovanja. Potom dela izginjajo stanovske razlike, delo ustvarja plemenitost, delo predstavlja stvarjanje, najvišji človeški čin. Da doseže delo zaželjen uspeh, je potrebno še več. Delo mora biti organizirano, dobro zamišljeno, v naprej pripravljeno. Organizacija dela se zrcali na Danskem v združništvu, katero je doseglo izvanredno visok položaj. Skupno delo na Danskem je imelo svoj skupen cilj, tako se je razvilo dansko združništvo, kateremu ni para na svetu. Danske prodajne zadruge, ki prevzemajo kmetijske pridelke od vsakega, tudi najrevnejšega kmeta, so znatno povzdignile kakovost kmetijskih pridelkov in dosegle mnogo ugodnejše cene. Vprašanja, ki v zadnjem času zanimajo merodajne činitelje v vseh državah, kakor zboljšanje kakovosti kmetijskih pridelkov, ustvarjanje enotnosti kmet. pridelkov, zboljšanje prodajnih razmer, povzdigo izvoza kmet. pridelkov, so Danci — že davno rešili.

Da so Danci dosegli tako velike uspehe v združništvu, je zasluga njihove izobrazbe. Za povzdigo izobrazbe ni smela biti nobena žrtev prevelika, noben trud dovolj velik. Znana so danska ljudska vseučilišča, katera so povzdignila izobrazbo ljudstva na Danskem na tako stopinjo, da vzbuja izobrazeno dansko ljudstvo občudovanje celega sveta.

Razen kmetijskega združništva stoji na visoki stopinji dansko kmetijsko šolstvo in danske kmetijske družbe, Danske

se pa ponaša tudi z zavodom, na katerega ustanovitev se še le danes v mnogih državah — misli, za katerega ustanovitev se še le delajo priprave, to je danski kmetijski kontrolni urad.

Kaj je namen tega zavoda, ki je počel delovati leta 1916, — pred 13 leti? Prvi cilj zavoda je, da se na podlagi podatkov enotnega knjigovodstva, katere zbirajo lokalni uradi, izdelujejo v centralnem uradu letna poročila o gospodarskem stanju kmetijstva z ozirom na skupno kmetijstvo kakor tudi z ozirom na posamezne kmetijske panoge, njihovo rentabilnost (donosnost) kakor tudi vpliv na kmečko gospodarstvo. Kontrolni urad je imel l. 1928 na Danskem 77 lokalnih uradov z okroglo 4000 člani, samimi praktičnimi kmetovalci, od katerih dobiva centralni urad ves material za največji del svojih preiskovanj.

Druga naloga zavoda je, da stalno obvešča svoje člane o gibanju cen in dnin v kmetijstvu ter v zvezi s tem preiskuje donosnost kmetijstva.

Razen tega izdeluje zavod mnogo poročil, oziroma zaključkov kmetijskega računovodstva za posestva v raznih delih države, katera so v neposredni zvezi z zavodom in se njihovo računovodstvo vodi pod stalno kontrolo zavoda.

Letna poročila zavoda vsebujejo rezultate okrog 700 kmečkih posestev v vseh delih države razne velikosti in načina obdelovanja; najprej se poroča o pridelovalnih razmerah in gibanju cen v dotičnem letu, nato se ugotavlja končni celotni prometni rezultat. Razen tega se navajajo razni činitelji, ki so vplivali na rezultat ter končno ugotavlja donosnost posameznih kmetijskih panog.

Delo kontrolnega urada je dalo danskim kmetom mnogo navodil, kake korake treba storiti in kako delati, ako žele doseči zboljšanje gospodarske krize, ki je tudi zavladovala po vojski na Danskem.

Zanimivo je poročilo tega zavoda za dobo 10 let in sicer od leta 1918/19 do 1926/27; v poročilu se dele kmečka posestva v 6 razredov z ozirom na velikost posestva. V prvem razredu so posestva pod 10 ha, v drugem od 10 do 20 ha, v tretjem

od 20 do 30 ha, v četrtem od 30 do 50 ha, v petem 50 do 100 ha, v šestem nad 100 ha. Čisti dobiček v posameznih razredih je znašal 6%, 7%, 6.9%, 6.8%, 6.4%, 6.3% kmetijskega kapitala, ki znaša za ha 3244, 2633, 2656, 2507, 2813, 2230 danskih kron. Kakor pričajo te številke, ni velikih razlik glede donosnosti. Zanimiva je ugotovitev, da so stroški obdelovanja v posameznih razredih znašali 1191, 787, 756, 673, 599, 558 kron za 1 ha, pri malih posestvih več ko dvakrat toliko ko pri posestvih nad 100 ha.

Z veliko sigurnostjo izvršuje kontrolni urad svojo glavno nalogo, ki obstoji v tem, da točno ugotavlja glavne vzroke, zakaj je bilo katero leto za kmetijstvo boljše ali slabše. S svojim delom si je danski kontrolni urad pridobil posebno velik ugled ne samo doma, temveč tudi v mnogih drugih državah. Delo Danske za povzdigo kmetijstva je vsekakor posnemanja vredno, ker pokazuje sijajne uspehe.

Janko Sever:

„Premislite! ...“ in Slovenska krajina.

»Domoljuba« pritiče zasluga, da se je med našimi listi prvi z vso resnostjo lotil vprašanja izseljevanja našega naroda. Skrajni čas je bil že za to, saj je to vprašanje poleg alkoholnega vprašanja najbolj pereče naše narodno vprašanje. To velja za vse Slovence, ne glede na to ali žive oni v naši državi ali pa žive pod Italijo, Madžarsko ali pod Avstrijo. Zdi se, da se oni pod Avstrijo razmeroma še najmanj izseljujejo, dočim oni pod Italijo kar trumoma beže s svojih domov. Kar se pa tiče posebej nas, ki živimo v lastni državi, pa spada to vprašanje v isto vrsto, kakor spada vprašanje skrbi za one naše ljudi, ki so ostali po sili razmer odtrgani od našega narodnega telesa, torej med najvažnejša življenska vprašanja našega naroda.

Prav je, sem zapisal, da je »Domoljub« lotil tega vprašanja. Saj je »Domoljub« tisti list, ki gre v največ izvodih med naše ljudstvo, saj je on zares naš narodni ljudski list. In tako seže njegov glas v vsako slovensko vas, če že ne v vsako slovensko hišo. Posledice tega razpravljanja se bodo brezpogojno pokazale. Če bi se rešilo, ali

pa pomagalo samo enemu človeku, bi bil že to uspeh, tako bo pa to koristilo na en ali drugi način, o tem smo vsi lahko pričrili, tisočem našega naroda.

In prav radi tega sem se odločil, da napišem za »Domoljuba« nekaj besedi o izseljevanju naših ljudi iz Slovenske krajine. Kakor beži danes iz Primorskega in Goriškega naš narod v množicah s svoje grude radi pritiska, ki ga izvaja nanj nekulturna gospodstvaželjnost, prav tako se je še pred nedavnim časom naš narod iz Slovenske krajine v masah selil v Ameriko. Naše ljudstvo v Slovenski krajini je živelo vedno v bednih razmerah. Nihče se ni brigal zanj niti v gmotnem, a še manj v duhovnem oziru. Madžarski državni sistem je imel vse prej kot srce zanj. Edino nekaj mož iz vrst slovenske duhovščine je bilo, ki so čutili z ljudstvom in mu po svojih močeh skušali lajšati gorje. Samo tem možem, tihim delavcem, se mora slovenski narod zahvaliti, da tvori Slovenska krajina del naše osvobodene domovine.

Po podatkih, ki mi jih je dal g. Klekl, največji prekmurski narodni delavec, so se začeli izseljevati naši ljudje v Združene države severne Amerike okrog l. 1900., in sicer so bili to ljudje iz tako zvanega dolenskega in ravenskega dela Slovenske krajine, dočim so se jim Goričanci pridružili šele kasneje. V druge države razen v Združene sploh v tem času niso hodili, šele po vojni, ko so začele Združene države za evropske izseljence svoja vrata čimdalje bolj pripirati, se je ves tok naših izseljencev obrnil najprej v Kanado in v zadnjem času še v Argentinijo. Dokaz, kako močno se je naše ljudstvo izseljevalo, so različne fare tu doma, ki izkazujejo že desetletja vedno enako število duš, dasi je znano, kako močno se naše ljudstvo splošno množi.

Prvi, ki se je v Ameriki zavzel za naše ljudi, je bil g. župnik Zakrajšek v Cirkagi. On zasluži globoko zahvalo za vso svojo skrb, ki jo je posvetil in jo posveča še danes našim ameriškanskim rojakom. Sprva so se podajali čez morje samo moški, pozneje so se jim pridružile še ženske, in to po zaslugi g. župnika Zakrajška, ki je spoznal, da je za versko kakor tudi za narodno življenje naših izseljencev mnogo koristneje, ako imajo poleg sebe žene.

Kar se tiče stare domovine, se za naše Amerikance menda nihče prav ne briga. Edino g. Klekl vzdržuje z njimi stalne stike. On jim stalno pošilja »Novine« in »Marijin list«. To sta slovenska lista, ki gresta v največjem številu med rojake v Ameriko. Tudi to se mi zdi potrebno, da se povdari v teh dneh, ko slavi »Marijin list«, prvi slovenski list »ogrskih Slovencev«, svoj petindvajsetletni jubilej.

V Ameriki imajo sedaj naši ljudje-katoličani dve svoji župniji, in sicer v Bridgeportu in v Southbethelehu. Pa tudi evangeličani iz Goriškega imajo več fara. Evangeličani izdajajo tudi list »Ameriškkih Slovencev glas«, pisan v madžarskem pravopisu, ki ga ureja g. Kardoš. Pred nedavnim časom so imeli še en list, ki je bil socijalistično usmerjen, a je pred nekaj leti prenehal (»Zvezda«). Evangeličani izdajajo tam tudi od časa do časa kako slovensko

knjigo v domačem narečju in v madžarskem pravopisu. G. Flisar Janoš, vpok učitelj, sedaj vodja evang. dijaškega doma v M. Soboti, je n. pr. v zadnjih letih v Ameriki izdal že tri svoje prevode. »Düševni liszt«, ki ga izdajajo tu doma naši evangeličani, gre v 200—300 izvodih v Ameriko.

Z domom živi večina naših ameriških izseljencev v zelo dobrih stikih. Domove brez redke izjeme oni vzdržujejo. Hvala Bogu, pijači niso vdani, skromni so in zato si kljub nesijajni plači vendar lahko nekaj prihranijo. Dela se ne boje, zato jih pa tudi toliko tako hitro onemore. Za zadnji slučaj so si organizirali svoje lastne podporne organizacije, ki se prej narodnostno niso izražavale, šele v zadnjem času se izkazujejo pod vplivom »Novin« tudi kot také.

Večina njih so tovarniški delavci: v železnih in municijskih tovarnah, v avtogaražah, mnogo žensk je po tobačnih tovarnah, nekaj jih ima tudi t. zv. »burte« (»izkuhe«). S trgovino in obrtjo se jih peča le malo.

Poleg »Novin« in »Marijinega lista« skrb za njih duhovno hrano tudi njihovo lastno šolstvo, ki so si ga sami ustvarili pod vodstvom svoje slovenske duhovščine. V tem oziru gre mnogo zaslug g. župniku v Bridgeportu Verenu. Za evangeličane pa si je v Ameriki stekel mnogo zaslug g. pastor dr. Stiegler, po rodu sicer Madžar, pa se je samo radi dušnega pastirstva popolnoma naučil prekmurščine. On tudi jako mnogo piše v evang. prekmurske liste v Ameriki.

Omenim še to, da objavljajo »Novine« redno v vsaki številki ravno radi svojih ameriškkih čitateljev nedeljski evangeli. Zanimivo je, da se je to hotelo pred nedavnim časom opustiti, pa se je moralo to znova uvesti, ker so ravno Amerikanci to zahtevali.

Vseh ljudi iz Slovenske krajine je danes v Ameriki čez 20.000, semkaj štejem tudi naše ljudi, ki spadajo po svoji stari domovini v Rabsko dolino, ki je ostala pod Madžarsko, a se v Ameriki od naših ljudi popolnoma nič ne odvajajo. Še to mislim, da se da tu povedati, da se za naše ljudi, ki so ostali še pod Madžarsko, da lahko največ napraviti ravno preko ameriških njihovih rojakov, madžarsko oko tamkaj prek Srebrnega brega pa tja do naše Rabe ni nič manj čuječe, kakor je italijansko ob Soči ali drugod na Krasu.

Kako to, da se je toliko ljudi izselilo iz tako razmeroma malega dela naše zemlje, boste vprašali. Poleg slabe zemlje in goste naseljenosti je bilo vzrok našemu izseljevanju v nemali meri naše dedno pravo, po katerem se posestvo vedno na enake dele razdeli med naslednike, in ne kakor po ostalih delih Slovenije, kjer posestvo pripade enemu, ostali pa dobe doto izplačano. Tu čaka našo zakonodajo še važno opravilo.

To je skromna slika naših razmer, kar tiče izseljenstva. Večina Slovencev gotovo o tem ni bila poučena. Vsekakor je potrebno, da se čimprej organizira za vso Slovenijo enotno skrb za naše izseljence. Stvar obeh slovenskih oblasti je, da s po-

močjo drž. oblasti čimprej in najbolje to izvedeta. Vsi župni in občinski uradi so pa dolžni, da pri tem kot prvi pomagajo. Ves naš narod, zlasti izseljenci sami, pa morajo do te stvari dobiti popolnoma svoje zupanje.

Oj Doberdob, slovenskih fantov grobl

Neštetokrat odmeva ta klic po naši Sloveniji in vzbuja težke spomine. Ne moremo, ne smemo na tiste vroče skale kraške, pa mesto tega pohitimo v bratski slogi 11. avgusta na Brezje, da prisluhnemo v svetem miru, tem glasovom iz Doberdoba in da naša duša zastirni za hip v pieteti do padlih in se spet dviga v neumorni volji do dela, da spozna, da je sladko in častno živeti in delati za dom otet in zedinjen.

Tovariši pridite 11. avgusta!

Ob pol 10 pozdravi predsednik ZSV Martin Colarič, nato spregovori tajnik Fr. Bonač in se med govorom zatopite v par minutah na težke dneve groze, nato služba božja na prostem, običajne pevske točke in mrtvaška molitev. Nastopijo še razni poznani govorniki in borec iz umika preko albanskih gora. Vsak govornik naj prej predloži napisan osnutek in vsebino govora predsedniku Colariču. Cel dan svira priznana naša »Sloga« iz Ljubljane. Opczarjamo še, da bo vozil dne 11. avgusta posebni vlak iz Ljubljane do Otoč in sicer ob 7.40 in nazaj z Otoč ob 15.45.

Na ta način bo redna zveza za vse jutranje in večerne vlake cele Slovenije. Prednost polovične vožnje imajo vsi, tudi žene. Izkaznice dobite na Brezjah.

Tovariši 11. avgusta ob vsakem vremenu na Brezje!

Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

Samo z ostrimi, zanesljivimi britvicami se boste brezhibno brili.

Britvice Gillette so najboljši dokaz najpopolnejšega načina predelave jekla. Založite se pravočasno z njimi!

Gillette

KAJ JE NOVEGA

Nadškof dr. Ante Bauer, zlatomašnik.
(1879—1929.)

V nedeljo 28. julija je Zagreb in z njim vsa Hrvatska slovesno praznovala 50letnico mašništva zagrebskega nadškofa g. dr. Antona Bauerja. Ob 9 zjutraj je bral gospod jubilar svojo zlato sv. mašo, pri kateri so bili navzoči vsi hrvatski ministri, skoro vsi jugoslovanski škofje, zastopniki vlade, armade in odposlanci najrazličnejših uradov in društev. Med sv. mašo so prečitali lastnoročno pismo papeža zagrebskemu nadškofu. Po cerkveni slovesnosti je armadni general Svetozar Matić predal jubilantu v svečani dvorani nadškofijskega dvorca kraljevo odlikovanje: red Belega orla I. stopnje z lento. V imenu vlade in Nj. V. kralja Aleksandra je nato g. nadškofa pozdravil in mu častital minister za socialno politiko dr. Mate Drinković. Za goste sta se na zadnje vršila v nadškofijskem dvorcu, oziroma v zagrebskem bogoslovju slavnostna banketa. Slavljencu na čast so bili pri teh izgovorjeni mnogi lepi govori in priske častitke, za katere se je g. jubilar iskreno zahvalil. Zlatomašniku g. nadškofu Ante Bauerju pa naj nakloni Gospod še mnogo blagoslovljenih let!

d Z velikim križem Zveličarjevega reda I. vrste z lento je odlikoval predsednik grške republike jugoslovanskega prometnega ministra dr. Korošca.

d Biserno sveto mašo je daroval pretekli teden pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru edini slovenski kanonik v Celovcu 88letni g. Janez Vidovič. Na mnoga leta!

d G. knezoškof dr. Anton Bon. Jeglič si je te dni ogledal potresno opazovalnico prof. dr. Belarja pod Triglavom in je z velikim zanimanjem sledil zaznamovanju tozadavnih aparatov.

d 40 let je minulo 31. julija, odkar je daroval prvo sv. mašo sedanjí dekan v Braslovčah g. Martin Medved. Naj g. dekan, ki je velik prijatelj našega časopisa, dočaka še mnogo jubilejev!

d Jubilej 30letnega mašništva je obhajal 16. t. m. gvardijan frančiškanskega samostana pri Sv. Trojici v Slov. goricah g. p. Ernest Jenko, ki je svoječasno prvi oskrboval župnijo v Sp. Šiški in kjer se ga župljani še sedaj hvaležno spominjajo. Bog ga živi!

d V Rojanu pri Trstu je umrla v 71. letu ga. Frančiška Gabrovšek, mati g. Fr. Gabrovška, načel. ravnatelja Zdržne zveze v Ljubljani in g. Andreja Gabrovška, kaplana v Rojanu pri Trstu. Pokojnici večni mir in pokoj, gospodoma pa naše iskreno sožalje.

d V škofijsko dijaško semenišče v Prizrenu se sprejme nekoliko dobrih dijakov, ki so dovršili nižjo gimnazijo in so pripravljeni v bodočem duhovniškem poklicu delovati v skopljanski škofiji v Južni Srbiji.

d Romarski vlak na sv. Višarje pod vodstvom Slov. kršč. Zveze odpelje iz Ljubljane v soboto 3. avgusta ob 8.5 iz glavnega kolodvora. Gorenjski kolodvor 8.15, St. Vid-Višmarje 8.32, Medno 8.37, Medvođe 8.43, Gorenja vas-Rateče 8.51, Škofja Loka 8.58, Žabnica 9.4, Kranj 9.30, Sv. Jošt 9.36, Podnart 9.47, Otoče 9.53, Radovljica 10.5, Lesce 10.12, Žirovnica 10.23, Javornik 10.32, Jesenice 11, Hrušica 11.6, Dovje-Mojstrana 11.16, Gozd 11.32, Kranjska gora 12.20. Ponovno opozarjamo, da to velja samo za one romarje, ki imajo izkaznico Slovenske krščanske zveze za 3. in 4. avgust. Vsakdo naj kupi na vstopni postaji karto Kranjska gora državna meja. Prosi naj za mokri žig za karto in izkaznico. Ta karta velja namreč tudi za vožnjo po železnici nazaj. Polovična vožnja je dovoljena za vse proge in za vse vlake razen Orient ekspresa v področju ljubljanske in mariborske oblasti.

d Važno za tiste, ki pošiljajo iz tujine denar v domovino. Spričo velikih izgub, ki so jih utrpeli naši izseljenci zaradi poloma Prve srbske zemljoradničke banke, Beograjske ujedinjene banke, Balkanske banke, Slavenske banke in Banke štedionice Primorje itd., je naša država ukrenila vse potrebno, da se izseljenske vloge v bodoče bolje zavarujejo in da se izseljencem povrne zaupanje do stare domovine, ki so ga izgubili. V januarju t. l. so bila izdana zakonita določila, po katerih sme Poštna hranilnica kot državni denarni zavod sprejemati od izseljencev hranilne vloge v neomejeni višini. Izseljeniške vloge do 250 tisoč dinarjev se obrestujejo po 60% na leto, vloge preko tega zneska pa 4%. Organizacija izseljeniških vlog je izvedena takole: Iz Francije se pošilja denar na ček. račun št. 800—06, ki ga ima naša Poštna hranilnica pri Poštno-čkovnem zavodu v Parizu. Denar se lahko vplača na vsaki pošti, vplačilni listi pa se dobijo brez-

plačno. Iz Nemčije se pošilja denar prav tako na ček. račun 599—35 pri Poštno-čkovnem zavodu v Münchnu. Denar se lahko vplača na vsaki pošti, kjer se tudi dobijo brezplačno vplačilni listi. Iz Zedinjenih držav in Kanade se pošilja denar po pošti z nakaznico »money order«. — Te nakaznice se dobivajo na vsaki pošti brezplačno. Ker je v teh deželah zelo razvit promet z bančnimi čeki, je tako urejeno, da se lahko pošiljajo vloge tudi na ta način. Iz Južne Amerike je za zdaj mogoče pošiljati denar samo z bančnimi čeki, a kasneje bo uvedla Poštna hranilnica po poštah upravah južno ameriških držav direktne zveze z vsemi poštami. Izseljenske vloge se zaračunavajo v centrali Poštne hranilnice, in sicer v dinarjih, a tuja valuta, ki jo izseljenci pošiljajo, se zamenjava pri Narodni banki po originalnem borznem tečaju brez odbitkov. Izseljencem se pa seveda lahko izplača vloga tudi v denarju države, v kateri žive; denar se tedaj zamenjava po dnevnem borznem tečaju.

d Naša država je dala Bolgariji te dni razumeti, da bi nam ne bilo ljubo, ako bi sedanja bolgarska vlada opustila vsake kazni bivše bolgarske vodilne hujskače, ki so med vojno zahtevali, da se pomori vse srbsko izobraženstvo.

d Naši dijaki, naše veselje. Letos je naša Slovenska dijaška zveza svoje vsakoletno počitniško zborovanje razdvojila, tako da se je vršilo eno v St. Lenartu nad Mariborom, a drugo na Novi Štiti pri Ribnici na Dolenjskem. Obeh se je udeležilo okrog 160 članov. — V knezoškofijskem zavodu v St. Vidu nad Ljubljano pa se je od 22. do 24. julija zbralo 355 dijakov, članov Marijine kongregacije. Razpravljali so o važnih verskih in drugih življenjskih zadevah. Poglobili so se tudi vase in so vsi pristopili k mizi Gospodovi. Med drugimi odličnimi možmi so dijakom govorili: vladika dr. Jeglič, pomožni škof dr. Rožman, dr. Alojzij Merhar, dr. Roman Tominc in drugi. Naj Gospod naše vedno se množeče katoliške dijaške vrste potrdi v dobrem, da bodo vsi vztrajali do konca.

d Poljska škoda, ki jo povzroči vojaštvo pri vezbanju. Ministrstvo vojske in mornarice je izdalo pojasnilno na redbo, da morajo poveljniki vojaških enot strogo paziti na to, da ne napravi vojaštvo, če vezba v terenu, nikakršne škode na poljih, vrtovih, nasadih itd. Če se pa temu, in sicer v skrajnih slučajih izogniti ne more, tedaj mora enota, ki je napravila kakršnokoli škodo, takoj sestaviti komisijo, obstoječo iz dveh častnikov in enega zastopnika občine. Ta komisija mora v v navzočnosti oškodovanca ali njegovega namestnika točno ugotoviti nastalo škodo in o temu pismeno poročati prvopredstavljenemu poveljstvu in obenem oškodovanemu lastniku. Če lastnik ne pristane, da oceni škodo ta komisija, tedaj prevzame naloge ocenjevanja škode strokovna komisija, v katero odredi tako vojaško poveljstvo kakor tudi oškodovani lastnik po enega člana, nato pa izbereta obadva člana še tretjega strokovnjaka v komisijo. Škodo se mora oceniti če le mogoče vedno na licu mesta. Ocenjeno škodo do zneska 1000 Din bo poravnalo pristojno poveljstvo

divizijske oblasti, škodo nad 1000 Din pa ministrstvo vojske in mornarice.

d Dve siroti brez matere, petmesečni deček in sedemmesečna deklica se odda- sta za svoji. Več se poizve pri Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ulica.

d Razglas o sprejemu gojenk v kme- tijsko-gospodinjstvo šolo Kmetijske družbe za Slovenijo in Ljubljani. S 1. oktobrom t. l. se otvori osemindvajseti tečaj gospodinj- ske šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vod- stvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Ma- rijanišča na Poljanah v Ljubljani. Teore- tični del obsega verouk, vzgojeslovje, ra- čunstvo, knjigovodstvo in kmetijsko go- spodarstvo, splošno gospodinjstvo, hrano- slovje, zdravstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, živinorejo in živinogozdarstvo, poljedelstvo in kmetijsko kemijo. Praktično se vežbajo v kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), krojnem risanju, pranju, likanju, v mlekar- stvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd. Gojenke se vadijo tudi v ravnanju z bolniki in bol- no živino. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, raz- svetlilavo, to je sploh za vse 450 Din, za pouk pa 100 Din. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj po možnosti naslednjo obleko in perilo: vsaj eno nedeljsko oble- ko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in bar- vanih nočnih srajc ali jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, štiri kuhinjske in dva navadna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servietje. Če ima ka- tera več obleke, jo tudi lahko vzame s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospo- dinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. predložiti zadnje šolsko izpričevalo; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so star- ši in kakšen je njih dosedanj glavni po- kljik; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šol- lanja; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim na- lože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnoročno pisane, nekolikovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo vsaj do 15. avgusta 1929 Kmetij- ski družbi za Slovenijo in Ljubljani. Po sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziralo po možnosti na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin.

d Na meddržavniško konferenco, ki bo med drugim sklepala o višini nemške vojne odškodnine in o načinu odplačeva- nja, bo na zahtevo Anglije povabljen med drugim tudi naša država.

d Nova uredba o lovu. V »Uradnem listu« ljubljanske in mariborske oblasti letnik II. št. 5 z dne 13. junija 1929 je na- tisnjena nova uredba o lovu. Do konca 1. 1930. je streljanje srn samih popolnoma prepovedano. Uredbi je dodan pristavek, po katerem veliki župan v posebnih pri- merih lahko dovoli kak odstrel divjačine, ako bi je bilo kje res preveč. Od leta 1930.

dalje bo odstrel srn dovoljen od 1. okto- bra do 15. novembra. Skrajšan je lovo- pustni čas tudi za gamzove koze. Zajce se sme streljati šele s 1. oktobrom do vste- tega januarja. Itd. Lovci so z novo uredbo zelo zadovoljni.

d Ljubljanski občinski svet je imel 23. julija zopet redno sejo. Po raznih poročilih župana dr. Puca je sledilo poročilo finanč- nega odseka. Zajamčen je prostor gasil- nemu društvu na Barju za zgradbo doma. Poročstvo za gradnjo v znesku 50.000 Din prevzame mestna občina proti vknjižbi na prvo mesto. Mora pa gasilski dom služiti samo gasilskim namenom. — Pritožba g. Freliha proti kopališču v Mednem je bila zavrnjena. — Uredile so se končno na- jemnine v mestnih hišah in sprejet je bil pravilnik mestne delavske zavarovalnice, pri kateri je bilo zavarovanih 389 mestnih delavcev za slučaj bplezni, kakor tudi za starost.

d Po 14 letih je prišel te dni iz ru- skega ujetništva Čačić Mirko, doma iz Brekovec v Dalmaciji. Pripovedoval je, da se nahaja v Rusiji, osobito v Tatarski in v Sibiriji še mnogo Slovencev in Hrvatov.

d V Slovenski krajini je že huda suša. Več tednov je že preteklo, odkar Sloven- ska krajina (zlasti dolnjelendavski okraj) ni videla dežja. Radi tega je zavlada po vsej krajini huda suša. Na cestah je prahu do gležnja. Potoki so skoraj popolnoma prazni in se je tudi Mura skrčila kakor malokdaj. To pa seveda še ni najhujše. Zelo trpijo radi suše travniki in polja. Ako ne bo kmalu dežja, otave ne bodo nikjer kosili, ker se je začela trava sušiti. Nedo- gledna bo škoda tudi na polju. Krompir postaja v zemlji grbav, ker nima vlage! Koruza že ima zasakano listje. Proso in ajda sta vzknila, toda rasti radi pomanj- kanja mokrote ne moreta. Vse si želi dežja. Ako ga še dolgo ne bo, čakajo Slovensko krajino hudi časi.

d Na zadnjem živinskem sejmu v Ve- liki Loki na Dolenjskem so plačevali naj- lepše pitane vole po 9 Din žive teže. Naj- več pitane živine so pokupili ljubljanski mesarji.

d Za ustanovitev samostojne župnije se potegujejo na Rakeku, ki šteje kot ob- čina nad 1000 prebivalcev.

d Razprava proti komunističnim or- ganizatorjem je bila 24. julija pred ma- riborskim sodiščem končana. Obsojeni so bili: Breznik Albin na osem mesecev za- pora, Spolenak Ivan na osem mesecev, a Breznikova žena Marija na tri mesece za- pora. Marija Breznik je s posmehom spre- jela obsodbo na znanje, dočim sta Breznik in Spolenak bila vidno potrta. Mladoletni Kropič Aleksander je bil oproščen. Obso- jenci so takoj nastopili kazen.

d V Kamniku je umrl v starosti 68 let tamošnji zdravnik in bivši župan g. dr. Ju- liji Dereani. Stal je tudi ob najtežavnejših časih na strani slovenskega katoliškega ljudstva. Bodi mu blag spomin, preostalim pa naše sožalje.

d 65.000 Din je uradno precenjene škode radi mišje nadloge na polju v vasi Javorica pod Gorjanci.

d Upniški odbor Slovenske banke je sprejel 22 odstotno poravnavo.

d Zadnji dnevi Mesije. V nedeljo, dno 4. avgusta se ponovi in to zadnjič Pasijon v Mladinskem domu na Kodeljevem v Ljubljani in sicer ob 7. mezer. Cene so zni- žane. Kdor še ni videl te izredne prie- ditve, naj ne zamudi zadnje prilike!

d Katastrski dela v celi Srbiji in Črni gori so končana. V vseh občinah, 5345 po številu so vsa zemljišča zmerjena.

d Na deset let teže ječe je bil obso- jen komunist Mirko Bukovec iz Zagreba, ker je pomnoževal komunistične letake, brošure in časopise.

d 26. julija je minulo petnajst let, od- kar je bila Avstrija mobilizirana, kar je pomenilo začetek svetovne vojne. Dotični dan je bila nedelja, ki je gotovo še marsi- komu v spominu.

d Svetozar Pribečević, ki trpi na vne- tju trebušne mrene, je došel iz Brusav belgrajsko bolnišnico, kjer bo operiran.

d Vse cigane je izgnala ljubljanska policija iz svojega okoliša. Cigani so tudi na deželi velika pokora. Naj bi se tudi tam napravil red.

d »Da se bodo občinski svetniki mogli malo odpočiti«, je g. ljubljanski župan za- dnjič javil, da v avgustu ne bo občinske seje.

d Izredno ugodno leto za čebele je po mnogih krajih tudi letos. Neredki čebelarji bodo pridelali še večje množine dobrega medu kot lansko leto.

d Še dve naši novi trgovski ladji. Ju- goslovanski Lloyd na Sušaku je dal na Angleškem izdelati dva nova velika par- nika, ki se bosta imenovala »Triglav« in »Argentina«. Vsak bo imel po 10.500 ton nosilnosti. Parnika bosta kmalu gotova.

d 20.000 kg tobačnega ekstrakta za zatiranje mrčesa na češpljah je kupilo kmetijsko ministrstvo. Tobačni ekstrakt bodo razdelili med gojitelje češpljevega drevja brezplačno.

d Veliko ladjedelnic nameravajo zgraditi Škodove tovarne in sicer v našem Splitu, ki je v vsakem oziru zelo prikla- den za tako tovarno.

d Jugoslovanska križarka »Dalmaci- ja« je odpotovala v francoski Marseilles, da pripelje v domovino ostanke srbskih vojakov, ki so padli med svetovno vojno v Fratiiji.

d Društva, organizacije itd., ki imajo za letošnji jesen predvidene svoje kon- grese in slične prireditve, prosi uprava Ljubljanskega velesejma, da postavijo iste v čas letošnje velesejske prireditve »Ljubljana v jeseni«, ki se vrši od 31. av- gusta do 9. septembra. Svoje sklepe naj društva izvolijo sporočiti naravnost upravi velesejma v Ljubljani, ki jim bo šla v vsa- kem oziru rada na roko.

d Strela je udarila v hiši Martina To- maziča v Mostah pri Ljubljani. Hiša št. 75 je pogorela vsa, pri drugi pa je uničil požar samo streho.

d Ogenj je izbruhnil v škofovskem mlinu v Djakovem. Mlinsko poslopje ni pogorelo, pač pa strojni oddelek. Škode je en milijon dinarjev. Leta 1920 je bilo na-

Med. Univ.

Dr. France Logar

Špecialist za zobozdravništvo in ustne bolezni
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14/1 od 1. avgusta
zopet ordinira vsak dan od 10-12 in od 3-5 ure

robe: tedaj je požar uničil mlin, strojni od-
telek pa ni bil poškodovan.

d Požar je upepelil trodelni kozolec
ves napolnjen z letošnjimi poljskimi pri-
delki posestniku Klajnsku v Bobnu nad
Hrastnikom.

d Po nesreči se je smrtno zastrelil
26 letni orožniški kaplar Janez Jug v Ljub-
ljani.

d Hiša je pogorela do tal posestnici
Mariji Selanovi v Črni vasi na ljubljanskem
Barju.

d Žita je zgorelo za približno 250.000
dinerjev pretekli teden na polju velepo-
sestnika Stefana Manojloviča v Srbobranu.

d V mlaki je utonila poldrugo leto
stara Stefka Podgorelčeva na Humu pri
Ormožu.

d Pri kopanju v Ljubljani je utonil
Bevčič Albin, uslužbenec pri Aloma-Com-
pany v Ljubljani.

d V Savi pri Krškem je utonil vojak
Janez Eržen iz Zabnice pri Škofji Loki. Pri
skoku v vodo je zadel z glavo ob skalo
tako nesrečno, da je bila vsaka rešitev
izključena. Eržena so pokopali na svečan
način na pokopališču v Krškem.

d V Dravi je utonila 12 letna Olga
Stegmayer iz Osjeka.

d Motorno kolo je treščilo v kmetški
voz. — Te dni je treščilo motorno kolo
trgovca Jovana Anusa iz Subotice na cesti
Subotica—Čekeriya v kmetški voz. Pri tej
prilici sta bila omenjeni trgovci in njegova
služkinja Ivanka Kiraly smrtno ranjena ter
sta umrla eno uro po nesreči. Motorno kolo
je upravljal Jurij Filipović iz Čekeriye.

d Električni vod se je nenadoma utrgal
na Krugah v okolici Zagreba in padel na
glavo 20 letnemu delavcu Ivanu Kirinu.
Električni tok je nesrečnega delavca opal-
žil tako hudo, da ga je vrglo pet metrov
daleč ter je ostal pri priči mrtve.

d Našli so, kar so iskali. Zagrebska
policija je zvedela preko svojih agentov,
da se v neki hiši v Samoboru (mestecu
blizu Zagreba) nahajajo tri osebe iz sku-
pine komunistov, ki nameravajo izvršiti
neke nasilniške napade. V Samoboru so bili
tako odposlani uradniki zagrebske poli-
cije, da te osebe zapro. 27. t. m. ob dveh
zjutraj so uradniki in stražniki obkolili
označene hiše in v imenu zakona pozvali
stanovalec, da odpro vrata. Mesto da od-
govorje na poziv oblasti, so komunisti za-
čeli streljati na policijo, ki je tudi s svoje
strani na isti način odgovorila z ognjem.
Po krajšem streljanju je bil ogenj ustavljen.
Policija je vstopila v hišo in ugotovila, da
se nahajajo v njej tri osebe, ki so v borbi
podlegle. Dosedaj je ugotovljeno, da so ti
ljudje do pred kratkim živeli skriti pred
našimi oblastmi. Preiskava se vodi.

d Strela je udarila v hlev posestnika
Pavleta v Vrhu pri Višnji gori. Hlev je bil
v hipu v plamenih in le z veliko težavo so
požrtvovalni ljudje izvlekli napol mrtvo ži-
vino. Ogenj se je hitro razširil na bližnji
kozolec, poln pšenice in ječmena, na ske-
denj in kaščo istega posestnika ter na hlev,
kozolec z žitom in mrvo, kaščo posestnika
Bebca. Zgorelo je vse, prav vse. Zgorelo je
stare žito v kaščah in novo v kozolcih; zgo-
rela je tudi vsa krma za živino. Ker vas
Vrh nima prave vođe, ampak le vodnjake
a kaonico, je bilo gašenje zelo otežkočeno.

Gasilcem se je posrečilo omejiti požar, go-
rečih poslopij pa niso mogli rešiti. Dva po-
gorelca sta popolnoma ob vse. Vse žito,
krmo in poljsko orodje so požrli zublji.
Škoda je ogromna, zavarovalnica pa malen-
kostna. Predlanskim je nesrečnejšem ravno
ob tem času uničila poljske pridelke toča,
lansko leto suša; letos so si nekoliko opo-
mogli, a sedaj ta nesreča! Ker si nesrečneži
sami ne morejo pomagati in so navezani le
na tujo pomoč, prosimo oblast, naj priza-
detim pomaga.

d Če se konj splaš. Dne 24. julija zve-
čer ob pol 9 je kučiral Bukovnik, po doma-
če Terbov iz Begunj na Gorenjskem Janče-
vega konja s praznim lestvenim vozom.
Sredi Begunj se je konj splašil in v divjem
diru vlek el voz mimo cerkve do Pintarja,
kjer se je voz zaletel v graščinski zid. Med
tem ko se konju ni nič pripetilo, je Terbov
priletel v zid in dobil globoko rano vrh
glave. Zdelo se je, da umira. Duhovnik je
prišel takoj namesto in poiskali so zdrav-
nika, ki je ponesrečenca obvezal, Mogoče,
da bo okrevalec.

d Ko so vino »pod veje« točili. Posest-
nik Ivan Suša v Okljukovi gori pri Breži-
cah je dobil dovoljenje za točenje vina »pod
veje.« V nedeljo 21. julija je bilo v tem vi-
notoču precej živahno. Proti večeru se
gostje niso mogli niti zvrstiti in je M. K. za-
sedel mesto A. P. iz Trnovih sel, ki je za
trenutek zapustil svoj prostor. Ko se je vr-
nil, se mu K., ki je že popreje izžival, ni
hotel umakniti, marveč je odprl žepni nož
ter nepričakovano zabodel P. v trebuh, da
so mu takoj izstopila čreva, nato ga pa še
oklal po obeh rokah, tako da se je zgrudil
nezavesten na tla. Drugi gosti so poživnje-
nega napadalca izrinili iz sobe, smrtnone-
varno poškodovanega P. pa spravili v bol-
nišnico v Brežicah.

d Komunist ustrelil dva orožnika. Te
dni je došel v Gruž v Dalmaciji komuni-
stični agitator Josip Čelan. Ko so ga s ko-
lodvora pripeljali na policijo in hoteli za-
slišati, je Čelan potegnil revolver in ustrelil
orožnika Botiniča. Ko je hotel nato orož-
nik Gjurič bežečega morilca zadržati, je
Čelan streljal tudi na Gjuriča in ga smrtno
zadel. Čelan je ušel. Notranji minister je
razpisal nagrado 30 tisoč dinarjev; dobi jo
oni, ki ulovi pobeglega Čelana. Oba orož-
nika so pokopali kar najslavesneje.

d Roparji udrli v stanovanje vaškega
mazača. V Babušnici v Bosni so roparji
udrli v stanovanje vaškega mazača in vra-
ča Grozdana Rančiča, ga ubili in oropali.
Njegova žena trdi, da so razbojniki odnesli
5 kg zlata in srebra ter 20.000 Din v ban-
kovicah. Ta denar je Grozdan prislužil z
»zdravljenjem« kmetov.

**d S prerezanim vratom so našli na ce-
sti** mrtvega bivšega trgovca, sedaj trgov-
skega potnika Ivana Gabrona iz Trbovelj.
Zločin se je zgodil na vrhu hriba med
Bevkim in Zagorjem. Kot osumljeno so
zaprlj soprogo in nekega Premelča. Trbo-
veljska občina je poslala v Gabronovo sta-
novanje staro ženo, da oskrbuje nesreč-
ne štiri otroke, ki so sedaj brez očeta in
brez matere.

d Zvestoba do groba. Gosp. Arzenšek,
podjetnik avtobusne vožnje v Trbovljah, ki
je umrl meseca aprila, je nekoč dobil mla-

dega psa volčje pasme, ki ga je spremljal
kot varuh in tovariš po vseh njegovih po-
tih. Gospodar je psa imel zelo rad, pes pa
se je svojemu gospodarju na njegovo na-
klonjenost oddolžil z zvestobo. Ko je go-
spodar umrl, je pes ostal sam in žalosten,
kakor bi čutil, da ni več gospodarja. Ljudje
v Trbovljah so poznali psa, ki je tekal
okrog, toda nič posebnega niso našli na
njem. Nekega dne pa je neko povedal, da
že več dni opazuje psa, da vsak večer od-
haja ob gotovi uri na pokopališče, kjer
ostaja dalj časa. Začeli so se za psa zani-
mati tudi drugi in ugotovili, da pes res
vsak večer obišče na pokopališču grob svo-
jega umrlega gospodarja ter ostaja tam ka-
ke pol ure. Potem pa se vrača po poti za
hišami čez travnik zopet domov. Nekateri
so poskušali psa zvabiti k sebi, ko je od-
hajal na pokopališče. Nobeno vabilo ga ni
odvrnilo od njegove poti. Metali so mu že
meso in kosti, da bi ga odvrnil. Vse brez-
uspešno! Ko pes koraka na pokopališče,
se ne dotakne ne mesa ne kosti. — Ta gan-
ljivi zgled pasje zvestobe svojemu gospo-
darju je marsikoga ganil, obenem potrdil
žalostno resnico, ki jo vidimo vsak dan
okrog sebe: Mnogo, mnogo ljudi je med na-
mi, ki svojim živim bližnjim in najbližnjim
niso tako zvesti, kakor je zvest ta pes svo-
jemu umrlemu gospodarju.

d Veliko gasilsko slavlje bo v Kranju
v nedeljo dne 4. avgusta t. l. popoldne ob
prilici proslave 50 letnice obstoja, združe-
no s pokrajinskim izletom Jugoslovanske
gasilske zveze in s slovesno blagoslovitvijo
nove motorne brizgalne.

d Gornjesavinjska orlovska srenja
priredi v nedeljo dne 11. avgusta celodne-
vno javno prireditev v Šmartnem ob Dreti.
Prijetelj orlovstva, posetite v častnem
številu to prvo orlovsko prireditev v Za-
družki dolini. Bog živi!

d Gospa pomnite, da pravo milo nikoli
ne škoduje perilu. Zato perite vedno z
»Gazela«.

d »Zaplana nad Vrhniko« naj se opla-
si osebo v naši upravi.

d Kdor še ni plačal srečk »Županove
jame«, naj to takoj stori, ker je žrebanje
pred durmi.

d Nastop notranjskega orlovskega
okrožja in blagoslovitev novega doma se
bo vršila 4. avgusta v Begunjah pri Cerk-
nici. Vabi okrožni odbor.

d Listnica uredništva. G. župnik J. P.:
Oglas smo prejeli, ko je šel »Domoljub«
v tisk, torej prepoznano. — G. I. O. v P.:
Glede zaželenega treba potrpeti, da se g.
direktor vrne z dopusta. — V. B., dijak v
R.: Iz Vašega pisma vidimo, da članka
»Nekaj misli ob žetvi« niste prav umeli.
Katoliško časopisje, ne izvzemši »Domo-
ljuba«, stalno raste in je doseglo visoko na-
klado, kakor še nikoli. Če vzlic temu pozi-
vamo vse katoličane, da se zavedajo glede
časopisja svoje dolžnosti, delamo to zato,
da bi se naše časopisje še bolj pomnožilo
in tako tudi še bolj izpopolnilo. V ostalem
pa ostanite zdravi in ne nasedajte bese-
dam hladnih katoličancev, ki neredko hva-
lijo kar hvale vredno ni. Bog živi! — Ve-
lika Slevnica: Dopisov brez podpisa ne
priobčujemo.

PO DOMOVINI

Radovan Hrasovci

Na Gorenjskem je fletno ...

II.

Pa o Gorjah še nisem vsega povedal. In vsega niti povedal ne bom, zakaj so stvari, no, saj veste! Gorjanci so pošteni, mirni ljudje, niso zamerljivi, ampak ...

So mimo lepih, koristnih in zglednih reči na tem svetu tudi še takšne, o katerih se med ljudmi rajši molči. Ne rečem, da to velja tudi za Gorjance. Ne! Ampak porabljam to priliko, da sploh opozorim na to lepo čednost. Molčati, ne opravljati — kako lepo, pa tudi koristno je to! In kako temeljito se ta čednost ugonablja med ljudmi. Mnogokdaj v njih dušno in telesno škodo. Koliko pravi, prepričani, sovrastva nastane ravno vsled hudih opravičljivih jezikov! In ta reč stane, pa koliko stane. Ko bi se ljudje tega zavedli, pol manj bi opravkov in stroškov na sodniji imeli. Tamkaj potrošeni čas in zlasti denar bi se mnogo bolj plodnostno naložili drugod. Koliko pa bi tudi država prihranila? Saj vsakdo vidi, koliko sitnega in odvsnjega pisanja je po takšnih uradih, ki imajo kakorkoli z jezikavostjo in splošno priznano slovensko sitnostjo opraviti. Nekaj drugega je, če je človek natančen in hoče red, morda svojo pravico. Takšnim ljudem gre priznanje, ker je red in natančnost tudi svoje vrste lepa lastnost in bi imela biti vzor. Tudi pravice ne gre odrekati ljudem in je celo vsakdo dolžan, da se potegne za njo, če mu jo kdo krađe ali drugače ugonablja. Vse to je utemeljeno v božjih in človeških postavah — ampak čez mero ta reč ne sme iti.

To ravno pa je hudo in ta bridka lastnost, ta pretirana natančnost in sitnost premmogih naših ljudi je že popolnoma uničila, ugonabila mnogi in mnogi slovenski kmetijski dom. Saj vendar beseda ni konj in tudi ubila se nikogar ni. Če je bila v hudi jezi in v prepričanju, to še ni tako strašno in ni ravno potrebno, da bi se morala taka beseda ali podobno kar koj nesti doktorju in sodniji. In pest zemlje postavim? Nihče jo v grob nosil ne bo, tudi obogatil od nje še prav nobeden ni — vest pa je pekla že marsikoga, kdor si jo je po krivici od sosedu prisvojil. In še dosti je takšnih majhnih, tako silno majhnih stvari, zaradi katerih se ljudje sovražijo, pričajo, tožarijo in dostikrat res po nepotrebnem čas in denar zapravljajo.

Na Gorenjskem je fletno, od sile fletno zares! Toda še bolj bi bilo, ko bi teh omenjenih in drugih slabih ljudskih lastnosti ne bilo. Za ljudi same bi teklo življenje bolj prijetno, bolj resnično veselo.

Pa še enkrat povem in povdariti želim: ne za Gorje, za vse slovenske vasi povedano velja! Zakaj ravno v Gorjah je tistokrat o tem govoril učen gospod ljubljanski: da je pravdarstvo slovenskega ljudstva veliko breme in strašna rana. To resnico bi vsi morali spoznati, zato jo je pa tudi vsem povedati treba!

Pojdimo vase in pri sebi začnimo! Potrkajmo se na prsa in vprašajmo: mar to zame velja? Sem prepričan, da ga skoraj ni, ki bi z vso gotovostjo mogel reči: ne, zame pa ne!

ST. JURIJ PRI GROSUPLJEM.

(Zrebanje efektne loterije.)

Pred enim mesecem je toča uničila naša lepa žitna polja. A sedaj je nastopila nezgodna vročina. Delež zelo primanjkuje. — Dne 15. avgusta bo zrebanje efektne loterije »Zupanovo jame«. Ker je pa število razprodanih srečk zelo malenkostno, vabimo vse prijatelje prirode, da si čim prej nabavijo nekaj srečk. Isti dan bo tudi veselica v Ponovi vasi na vrtu gosp. Permeta. Sodelanje godba iz St. Jurija.

VIC.

(Tombola v korist Kat. prosvetnega društva.)

V nedeljo dne 18. avgusta se vrši na javnem trgu na Glincah tombola Kat. prosvetnega društva. Glavni dobitnik, krasna spalnica, bo od 1. avgusta dalje razstavljena v trgovini »Pri Nacetu« na Glincah. Tablica stane letos samo 2 dinarja. Poleg glavne je še do 100 krasnih in praktičnih dobitkov, kakor sladkor, drva itd. Vrednost amb, kvatern in

činkvinov je dva- do trikrat večja od lanskih. Ob tej priliki se zanašamo tudi letos na znano darežljivost prijateljev in podpornikov našega društva, da po svojih močeh prispevajo, tako da se bo število dobitkov podvojilo. Po tomboli, ki je ob pol štirih popoldne, se vrši v društvenih prostorih in na vrtu gostilne Obkav velika veselica s pestrim sporedom. Pri veselici sodeluje tudi »Pevski krožek« Vič. Vstopnina na veselilni prostor je samo 3 dinarje. V slučaju slabega vremena se vrši cela prireditel dne 25. avgusta. Natančen spored bomo še objavili.

BEGUNJE PRI CERKNICI.

(Nov prosvetni dom bodo blagoslovili.)

Dne 4. avgusta bo pri nas blagoslovitev novega prosvetnega doma. Obenem se vrši telovadna prireditev Notranjskega orlovskega okrožja. Slovesnost se prične popoldne ob devetih s sprejemom Orlov, Orlic, prosvetnih organizacij ter drugih gostov. Sledi sv. maša na prostem »pod kostanj«. Kot slavnostni govorniki nastopijo gg. Jos. Kosiček, dr. M. Natlačen in Fr. Terseglav. Popoldne bodo ob pol treh pete litanije, govor, telovadba in ljudska veselica. Ves čas bo sodelovala godba Gasilnega društva iz Cerknice. Prijatelji, pridite pogledat nov, močeden dom krščanske prosvete, udeležite se veličastnega praznika notranjske orlovske mladine, pohitite v prijazne Begunje! Jutranji vlak prihaja ob 7.44 na Raketi. Od tu do Begunje je pet četrt ure pešpota, po bližnjici, brez vsakega prahu. Prošnja za polovično vožnjo na železnici je vložena.

SELA PRI HINJAH.

(Novi zvonovi bodo zapeli.)

Uspeh krasni delo. To življenjsko resnico občutijo naši Selani, ki so po tolikem modrovanju ter skoroda nadležnem nabiranju milodarov obesili nedavno v zvonik svoje cerkve nove jeklene zvonove. Deset let so upali, da jim kdorkoli vrne njihove prejšnje bronaste zvonove. Naveličali so se sedaj tega čakanja, ker so prepričani, da se bodo tudi z jeklenimi zvonovi postavili. Zvonovi bodo slovesno blagoslovljeni na Lovrencovo nedeljo. Cerkvenega opravila se bodo — tako obetajo — udeležili tudi mnogostevilni bližnji in daljnji darovalci, kajti vsak rad na lastne oči vidi stvar, ki je zanj kaj prispeval.

AMBRUS.

(Drobilec za pesek in še marsikaj.)

Na praznik sv. Trojice smo blagoslovili novo šolsko zastavo sv. Alojzija. Popoldne je bila šolska prireditev. Učenci so predvajali »Trgovko« in zapeli nekaj ljubkih pesmic, tamburaški zbor pa je sviral vesele valčke, korčnice, mazurke itd. Bil je res pravi mladinski praznik. V nedeljo po sv. Petru in Pavlu smo imeli gasilsko veselico, ki je tudi dobro uspela. — Tulajenje šole so napravile sledeče izlete: Učenci in učenke osnovne šole so šli na velesajem v Ljubljano, učenci kmetsko-nadaljevalne šole so si ogledali Grm in Pletenje, učenke gospodinjstvo-nadaljevalne šole so pa pohitele v Ljubljano, na Brezje in na Bled. — Drobilec za pecek je že tu. Tudi mlina na električni pogon bo kmalu gotov. O, ko bi dobili še en drobilec ali mlin, da bi mli 2 njim neodločnost, prevzetnost in prepire, potem bi pa res mislili, da smo v nebesih in ne v Šuhi Krajini.

LESKOVEC PRI KRŠKEM.

(Ko je bil gospod dekan srebrnomašnik.)

Imel sem opravke v Leskovcu na Dolenjskem. Pripeljal sem na postajo Videm-Krško v soboto dne 20. t. m. z devetim vlakom zvečer. Nato jo maham peš proti Leskovcu. Kmalu me doide voz in me vzame gor. Pri kapelici pred Leskovcem zapazim čudno lep odsev luči pred župniščem in po vsem trgu. »Kaj to pomeni?« hitro vprašam voznika. — »Srebrno mašo bodo jutri obhajali naš g. dekan,« mi odvrne voznik in hitro požene konja. Se sva tam. Na trgu vse polno ljudi. Vse hiti pred cerkev in župnišče. Tudi jaz se požurim. Najprej si ogledam napis pred cerkvijo: »Iskren pozdrav župnije Vaše — na dan srebrne svete maše!« — Potem pa stopam med gostim špalirjem mlajev in vencev in

svetlih barvastih lampijončkov pred župnišče. Tam se blesti drugi napis: »Živel srebrnomašnik naš predragi!« Komaj to prečitam, že pridejo pevcu in tamburaši, nato zapojejo in zagodejo, da je bilo veselje. Gospod srebrnomašnik se jim ljubeznivo zahvali. Nato vidim, da so gospodu čestitali. Kaj so rekli, nisem slišal, ker sem bil preveč proč. Lepa podoknica je končana. Poiščem si prenočišče blizu cerkve. Spal sem malo. Zjutraj zaslišim močno ropotanje. Ja, kaj pa je to? Urno skočim k oknu in že ugledam, da se bliža proti Leskovcu godba. A, že vem: budnica bo! Hitro se odpravim in pri oknu poslušam veselo sviranje gasilske godbe. Ob pol šestih pa so se že začele trume zbirati po trgu in pred župniščem. Potrudim se, da pridem v bližino vrat župnišča. Organizacije so se ob tri četrt na šest uvrstile v špalir, gospodje v salonskih oblekah in nekaj drugih je stalo tik ob vratih. Tam je stala tudi neka deklica s križem v roki. Ob šestih pride iz župnišča duhovščina. Deklica s križem stopi pred srebrnomašnika in deklamira ganljivo pesmico ter izroči križ. Spreved se ponjka v cerkev. Stečem naprej, da si poiščem prostor. Na prižnico stopi častljiv mož; povedali so mi, da je to g. svetnik iz Cerkelj. Lepo je govoril. Nato se je vršila služba božja. Na koru je bilo slišati tudi violino. Prav vesel sem bil, da sem prišel ravno ta dan v Leskovec. Popoldne sem svojo zadevo odpravil in že sem hotel oditi nazaj, a kar zapazim plakat, ki je vabil vse na slavnostno akademijo v dvorano »Pod lipov«. Še to moram videti. To vam je bil naval ljudstva! Komaj sem dobil majhen prostorček. Radoveden sem bil, le kakšen bo program. Po kratki pavzi se dvigne zastor, na oder stopi g. kaplan z očali in otvori akademijo. Pozdravi vse navzoče, posebno pa še veleodličnega gospoda generala. Stopam na vrste, sprašujem, kje je g. general. Čudim se, odkod je prišel ta visoki gospod. Zopet mi povedo domačini, da je sedaj v Krškem do 40 samih častnikov in njih komandant da je ta g. general. Nato zastor pade. Nastopijo pevcu — tem sledijo govori, zanimive vsakovrstne deklamacije in častitke i. t. d. Gospod jubilan se ginjen zahvaljuje za darovane šopke, srebrno čašo in diplomu častnega občanstva. Hitro so se vrstile točke druga za drugo. Čeprav mi je bilo vroče, sem vendar pozabil tudi na to radi zanimivega programa prireditve. Ob pol petih je bilo končano. Poslovil sem se poln novih, lepih vtisov o Leskovcu in sem odšel na postajo. Kadar bom zvedel, da je v Leskovcu spet kaj na programu, vedite dragi Leskovčani, da bom zopet vaš gost! — Popotnik.

STUĐENEC PRI KRŠKEM.

(Še en srebrnomašniški jubilej.)

Vsem častilcem studenške Matere Božje naznanjamo, da se vrši v nedeljo 4. avgusta ob 10 popoldne v tukajšnji romarski cerkvi lepa slovesnost. Srebrno sv. mašo bo daroval ljubljani naš g. župnik Ivan Štrubelj. Navzoč bo tudi g. dekan Alojzij Kurent iz Leskovca in še več drugih gospodov duhovnikov. — Bog živi gospoda jubilanča še mnoga leta! — Domačini.

KRŠKO OB SAVI.

(Afriški misijonar bo pridigal.)

V nedeljo 4. avgusta govori v tukajšnji mestni župni cerkvi pri obeh službah božjih, to je ob 6 in 9 popoldne afriški misijonar g. Stanko Dobovšek o afriških misijonih. Govorov naj bi se z ozirom na važnost misijonske ideje udeležili vsi domačini in po možnosti v obilnem številu tudi okoliški župljani.

KOČEVJE.

(Ribniško orlovsko okrožje nastopi.)

Ribniško orlovsko okrožje priredi v nedeljo 11. avgusta telovadni nastop v Kočevju. To bo obenem prvi pohod Orlovstva na kočevska tla, zato toliko več navdušenja in priprave. Pripeljal se bodo naše orlovske vrste z dopoldanskim vlakom, nakar se bo razvil sprevod po mestu. Popoldne ob dveh so v župni cerkvi večernice, nato pa telovadni nastop z bogatim sporedom na »Hauffovem dvorišču«. Po končanem nastopu prosta zabava v prijaznem drevedu. Za odhod vozi poseben vlak, ki odhaja iz postaje Kočevje ob 8 zvečer v smeri proti Ljubljani. Ker je vožnja z vlakom tako ugodna, vabimo naše somišljenike in prijatelje ob blizu in daleč. Bog živi!

V vsako hišo „Domoljuba“!

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Sv. oče prvič zapustil Vatikan. Dne 25. julija 1929 je v resnici papež prvič po letu 1870. zapustil vatikansko zidovje. Zvečer točno ob 19.30 je bil nabit Pij XI. stopil iz Vatikana, da je v veliki procesiji na trgu sv. Petra nosil najsvetejši zakrament. Procesija je potekala popolnoma po programu. Trg sv. Petra je bil nabit poln vernikov, duhovščine in povabljenih gostov. Ko je papež zapustil Vatikan, je bilo že tako pozno, da je nastajal mrak. Polagoma je postajala slika trga sv. Petra vedno bolj pravičljiva. Uveljavila se je slika lepih svetlobnih odsevov vsled neštevilnih lučic, ko so verniki v procesiji nosili prižgane sveče. Takoj nato se je pojavila lepa razsvetljava na pročelju cerkve sv. Petra. Odhod sv. očeta je trajal približno pol ure, nkar je papež z altolja dvignil Najsvetejšo in podelil blagoslov mestu in vsemu svetu. Pri tem je verna množica padla na kolena. Fotografje, ki so na skrivaj z avtomatičnimi aparati hoteli filmati prizore, so še pravočasno prišli in njihove slike zaplenili.

s Za katolike so merodajne papeževe smernice. Kakor je Mussolini objavil svoje govore o priliki sprave z Vatikanom tako-reko kot politične smernice za fašiste, v katerih je izrekel tudi besede, katere katoliška cerkev odločno odklanja, je sedaj tudi Vatikan v takozvani beli knjigi objavil

one papeževe govore, ki veljajo deloma kot odgovor Mussoliniju. Ko je 5000 bogoslovcev častilo papežu k njegovemu jubileju, je papež vsakemu dal po eno knjigo v dar in pri tem naglasil, da imajo biti za katolike merodajne samo smernice, navedene v tej beli knjigi.

Italija.

s Razno. V Bači pri Podbrdu so pogorela poslopja Mihaela Bizjaka, Štefana Mavriča, bratov Kemperle in Marije Bizjakove. — Na Razdrtem pri Postojni je umrl bivši dolgoletni hrenoviški župan g. Filip Kavčič, star 71 let. — Nevarno je obolel g. Janko Kmet, župnik v Vojskem. — Huda nevihta je razsajala v okolici Košane na Krasu. — Strela je ubila v Kotih gospodarja Milana Cvethiča. — Cestni čuvaji na državni cesti Gorica—Ajdovščina so prejeli od svojih predstojnikov »vabilo«, naj v teku enega tedna izjavijo, ali ne nameravajo dati svojemu priimku »originalno italijansko obliko«.

Francija.

s Poincarejeva vlada je podala ostavko. Ni čudno, saj je imela te dni v zbornici težke ure. Amerika je namreč zahtevala, da ji Francija plača vojne dolgeve in sicer po načrtu, kakor ga je Amerika predložila. Po dolgi in burni razpravi je francoska poslanska zbornica s 65 glasovi večine ameriškemu predlogu pritrdila. Ministrski predsednik Poincare je posebno poudarjal, da mora Francija Ameriki plačati kar je dolžna, ker bi se sicer tudi Nemčija lepega

dne lahko odrekla plačevanju vojne odškodnine. — Vzlic zmagi Poincareja v zbornici, pa je vlada podala ostavko. Poincare pravi, da se bo umaknil, ker je bolan, drugi pa sodijo drugače. Pravijo, da mora biti tudi v Franciji vlada, ki bo sedanji angleški delavski vladi bližja, kot je bila Poincarejeva. Novo francosko vlado bo najbrže sestavil sedanji minister za zunanje zadeve Briand.

Amerika.

s Razno. Za doktorja zdravilstva je bil na vseučilišču države Ohio proglašen Slovenec Herman Turk. — V Clevelandu so umrli: John Zupančič iz Sedinje vasi pri Žužemberku in Ivan Avguštin iz Meniške vasi pri Toplicah na Dolenjskem, Ivan Ludvik iz Gaberka na Notranjskem, Anton Slovenec iz Dolenje Pohance pošta Ratca in Marija Zakrajšek iz Trga pri Gorici.

Drobne novice.

210.000 ha sveta ima Rusija zasajenega s trto.

Polovico vseh ladij na svetu izgotovi Anglija.

83.400 kinematografov je sedaj na vsem svetu.

Strašen potres je porušil te dni mesto Moyruga v Equadorju.

Največji nemški parnik »Bremen« je dospel iz Nemčije v Njujork v 4 dneh in 18 urah.

500.000 delavcev in delavk so izprli v tekstilni industriji v Angleškem Lancashireju.

25

RAZNO

Nasprotnik žensk. V Besrabiji (Romunija) so v začetku julija imeli maturo na srednjih šolah. Kot zastopnik vlade je bil v izpraševalni komisiji navzoč prof. Popescu, ki je povzročil, da so vse dijakinje, 84 po številu, padle. Rekel je, da je njihovo mesto v kuhinji in ne v šoli. Radi takega postopanja je nastalo veliko razburjenje med prireditelji. Zadevo je vzel v pretes naučno ministrstvo.

Na prižnici umrl. V franciskanski cerkvi v Würzburgu se je odigral pri žurnaricah tragičen slučaj. Na prižnico je prišel franciskan, da bi pridigal. Komaj je hotel napraviti križ in izrekel besede »V imenu...«, mu je nenadoma postalo slabo in zgrudil se je mrtev. Pozneje se je izvedelo, da je umrl franciskan, ki je bil izredno priljubljen in znan kot »dober govornik, isti dan opoldne delal svojim redovnim sobratom:« »Vse se mi zdi, da bom danes imel svojo zadnjo prid-

Cirkuški otrok

»O ti moj Bog,« je mislil Dahnow, ko je bil slednjič Degenthal odšel, »če bi on vedel!« Zlovoljno je pozvonil svojemu slugi in treščil glavo v nekaj umivalnikov mrzle vode, da bi zopet zadobil ravnotežje in da bi se potem, ogrnjen z neko turško spalno suknjo in z nenavadno rdečo čepico na glavi, kar najudobneje spravil k zajtrku. Rjava pijača je ravno zavonjala v čaši, prvi oblaček havanke se je zavrtinčil v zrak, ko se je pri vratih pojavil neki gost in se prav tako ni dal zavrniti kot prvi. Skrajno nevoljen in nekoliko v zadregu je pograbil Dahnow svoje rdeče muslimansko pokrivalo, ko je stal novi vsiljenec že pred njim. Strme ga je motril: bil je to vitek mož, srednjih let, čigar dolga, črna suknja je izdajala njegov duhovski stan.

»Kaplan Lucke, bivši vzgojitelj grofa Degenthala,« je rekel tujec. »Za moje ime najbrž veste po grofu Kurtu, kakor jaz vas poznam kot barona Dahnowa, njegovega najboljšega prijatelja.«

Dahnowu se je zjasnil obraz; preveč dobrega mu je bil povedal Kurt o tem častitljivem možu, da ga ne bi sprejel z veseljem.

»Tako vam povem, čemu prihajam, gospod baron,« je rekel duhovnik in takoj prišel na zadevo, četudi se je pri teh besedah pooblašil Dahnowov obraz. »Najprej in predvsem se vam moram zahvaliti v imenu gospe grofice,« je nadaljeval, »za prvo prijateljsko uslugo, katero ste napravili njej in njenemu sinu s svojim pismom.«

»On bi se mi pač lepo zahvalil zanj, če bi vedel o tem,« je otožno rekel Dahnow. »Kdo ve, če človek prav dela, ako se vtika v tuje zadeve. Ljudi laže onesrečiš ko pa osrečiš,« je nevoljno pristavil.

»Kako je s to stvarjo?« je vprašal duhovnik dalje, ne da bi se brigal za očitke.

»Dobro in slabo, kakor vzamete — s svoje ali njegove strani,« je rekel Dahnow ter mu povedal dogodek zadnjih ur. »Seveda še ne misli na to, da bi odnehal. Če gospa grofica morda misli, da bo gospoda sina s praznimi besedami zvalila domov, se zelo moti; potem ji prav gotovo uide.«

»Ali smatrate to za spletko njene družine... da mislijo mladega grofa... no, uloviti, kakor pravi običajni izraz? ... Kaj menite vi o mladi dami?« je dalje vprašal duhovnik, kakor da si skuša napraviti o stvari jasno sliko.

»S takimi očmi, kakršne ima ona, ji ni treba spletkariti in poskušati, če bo mogla koga uloviti,« je z istim nevoljnim glasom zopet odgovoril Dahnow. »Toliko vam povem, gospod kaplan, če bi jo jaz imel, kdove, če bi jo pustil in če bi bil ves svet proti temu! To vam je deklica, kakršno moškemu komaj sen ljubezni pričara pred oči. Sicer pa to poglavje ne spada v vašo stroko,« je hipoma s prijaznim smehljajem pristavil Dahnow, spomnivši se, da ima tujca pred seboj. Če pa se je Dahnow smehljaj, je imel na sebi nekaj zelo prikupljivega, kar je zbrisalo vsak neugoden vtis.

»Mlada dama je bila že kot otrok lepa in izredno nadarjena,« je nadaljeval duhovnik. »Za radi umrle matere se zelo zanimam za tega otroka in bilo bi mi neizrečeno hudo, če bi jo bila vzgoja, katero smo ji dali z najboljšim namenom, le še bolj usposobila za spletkarjenje, kakor meni gospa grofica.«

Radio.

Radio-program od 1. do 8. avgusta 1929.

Četrtek, 1. avgusta. 12.30 Reproducirana glasba — 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18 Reproducirana glasba — 19.30 Zgodovina Slovencev — 20 Prenos koncerta iz restavracijskega vrta — 22 Casovna napoved in poročila. — **Petek, 2. avgusta.** 12.30 Reproducirana glasba — 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18 Koncert Radio-orkestra — 20 Gospodinjska ura — 20.30 Veseli večer: Na diaronično harmoniko igra g. Stanko, ki je pri tekmi harmonikarjev odnesel prvo nagrado; vmesne kuplete poje g. Premič — 21 Koncert Radio-orkestra — 22 Casovna napoved in poročila. — **Sobota, 3. avgusta.** 12.30 Reproducirana glasba — 13 Casovna napoved, reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18 Koncert Radio-orkestra — 20 Delavska ura — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Casovna napoved in poročila. — **Nedelja, 4. avgusta.** 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.30 Poljedelska ura — 11 Koncert Radio-orkestra (vmesne solospjeve poje gđ. Vedral) — 15 Prenos iz Domžal ob priliki otvoritve Godbenega doma (prenos iz veselicega prostora) — 20 Prenos iz restavracijskega vrta Union — 22 Casovna napoved in poročila. — **Ponedeljek, 5. avgusta.** 12.30 Reproducirana glasba — 13 Casovna napoved, borz. poročila, reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18 Koncert Radio-orkestra — 20 O družinskem miru, ki je podlaga vsake vzgoje — 20.30 Koncert Radio-kvarteta — 22 Casovna napoved in poročila. — **Torek, 6. avgusta.** 12.30 Reproducirana glasba — 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba — 18 Koncert Radio-orkestra — 20 Slovenska literarna zgodovina — 20.30 Pevski koncert kvarteta Glasbene Matice — 21.30 Koncert Radio-orkestra — 22 Casovna napoved in poročila. — **Sreda, 7. avgusta.** Opoldanski program odpade — 18 Pravilice — 18.30 Reproducirana glasba — 20 Antologija slovenske lirike — 20.30 Pevski koncert ge. Štaller-Stotterjeve, konc. pevke — 21.30 Koncert Radio-orkestra — 22 Casovna napoved in poročila.

Lahko počivate.

kajti pranje, ki je za marsikatero gospodinjso tako naporno in dolgotrajno, je za Vas polovico krajše. Zakaj? Zato, ker perete samo s pravih terpentinovim milom „GAZELA“

GAZELA MILO

26

Škod pastirjev. Tudi pastirji na italij. Sardiniji so združeni v svojem sindikatu (zvezi). Nedavno so se zbrali na zborovanje v glavnem mestu Sassari. Zastopanih je bilo 32.000 pastirjev.

Streži boljševiski zakoni. V Rusiji v mestu Barbinsk sta bila te dni oboje na ustreletih dva delavca, ki sta štrajkala in iz jeze poglala v pogon šest zakurjenih lokomotiv, od katerih se je ena prevrnila in požarovala tri tovorne vagonce.

Dober želodec. V Parizu si je te dni hotela končati svoje življenje Mlle. Montpoli, stara 22 let, in sicer valed nesrečne ljubezni. Najprvo je spila steklenico tinte, potem steklenico kisline, steklenico zdravila proti kurji močesi, steklenico lesnega spirita in nazadnje še steklenico čistila za čevlje. Zdravniki so ji izprali želodec, in bo še živa.

100.000 škodljivih živali uniči vsak dan samo eno gnezdo mravelj.

Za odkritja Amerike so bile steklenice tam tako drage, da so jih v oporokah omenjali kakor dragocenosti.

»Izročil sem ga zopet v matrine roke... več pa ne napravim.« je pristavil kot navadno tudi sedaj.

Grofica, ki je bila zgodaj vdovela, se je s čudovito odločnostjo posvetila tako vodstvu svojih poslov, kakor vzgoji svojih sinov. Kolikor je bilo na njej nežnosti, je pripadalo njenemu starejšemu sinu, v čigar nežnejšem duševnem življenju je našla nekako dopolnilo. S tem si ga je popolnoma prisvojila in ni mislila na to, kar čisto pozabljajo matere pri svojih sinovih, da bo prav to vdano čuvstvo, v katerem tiči njena moč, istotako prešlo nekoč v roke druge, za katero govori potem močnejše čuvstvo.

Svojega sina je bila vzgojila po svojih načelih. Da pa so se mogla ta načela, kakor je menila, razbiti ob prvem koraku v življenje, to ga je globoko ponižalo v njenih očeh. V materinski gorečnosti pa ni hotela iskati vzroka v njem, temveč v nenavadnih zunanjih vplivih. Zato je zvrčala vso nesrečo na samopašno dijaško življenje in na nizkotna spletkarjenja. Šele, ko bi bil zopet v njenih rokah, bi menila, da je rešen.

Zato je smatrala že za polovico pridobljenega, da je sedel zdaj njej nasproti. Dahnow se je bil zmotil; še v trenutku odhoda je bila prejela sinovo pismo, čigar prošnjo je seveda smatrala za višek njegove zaslepljenosti, za katero se sploh ni treba dalje brigati. Vedno in takoj v vsako stvar marljivo poseči pa je bilo eno njenih načel. Zato se je bila takoj odločila, da bo poslušala Dahnowov nasvet, poklicala sina domov in ga obdržala doma. Da hoče odpeljati svojo nečakinja iz samostana, naj bi bila le preteveza za potovanje. Na tistem je tudi upala, da mu bo deklica s svojo navzočnostjo zopet oživila dom in pozneje se iz tega lahko primeri povod, da bo zimski čas preživela z mladima v mestu, da se bo mogel sin

raztresti. Bila je ena onih glav, ki takoj vse do zadnjega premislijo in si napravijo podroben načrt.

Pa tudi v tem je bila pametna ženska, da je znala molčati. Vso dolgo vožnjo, med katero je sedela svojem sinu nasproti, ni izrekla niti ene besede, ki bi količkaj merila na to zadevo. Veselje, da jo bo spremljal, je bil njen sprejem bolj ogrelo nego bi ji bilo sicer mogoče in tako ni Kurt prav nič slutil, ali ve ali ne.

Natanko mu je razložila posle, v katere ga je skušala zaplesti in v čemer naj bi tičal razlog njegove kar najhitrejšje vrnitve domov. S tem, da mu je vzbudila zanimanje, ga je nekoliko predramila iz trenutnega motnega premišljevanja. V ravnateljevem odgovoru, ki ga je bil prinesel kaplan, je videla prav za prav le drug korak spletkarjenja, vendar pa je upala, da ga bo izkoristila. Za zdaj je bilo njeno edino stremljenje, sina čim manj mogoče izpustiti izpred oči; imela je nejasen občutek, da ji lahko vsak trenutek ubeži. Zato je bila drugo jutro prva njena prošnja, naj jo spremi v samostan, kjer hoče rešiti malo Lili njenega neprestanega domotožja.

Kurta je kaj malo veselila ta pot; a če človeka tlači velika bridkost, se prav nič ne upira malim neprijetnostim. Baval se je samo z eno mislijo, kako bi našel Noro, ko so se bili izjalovili vsi prvi hitri poskusi in kako bi dokazal njej in očetu, da se mu nobena ovira ne zdi nepremagljiva, če si je treba priboriti lastno srečo. Glede načrta, kako bo ravnal, si ni bil še na jasnem. Ze njemu samemu se je bila zasvitala misel, da bi se vrnil domov, ker mu je vseučiliško mesto za ta trenutek ogrenelo in ker bo povsod lahko nadaljeval svoja poizvedovanja. Vsaj to, kje se nahaja oče, mu ne bo moglo dolgo ostati prikriti.

Wiener Messe

1. do 7. septembra 1929 (Rotunda do 8. sept.)

Posebne prireditve:

MEDNARODNI RADIO-SEMINI.

Razstava hranil in nasladi. Razstava potrebščin za hotelske obrate, razstava U. d. S. S. R. — Posebna italijanska razstava.

Razstava južnoafriške Unije. — Tehniške novosti in iznajdbe. Gradbeni in cestno-gradbeni semeni. Avstrijsko rudarstvo. — Razstava francoskih umetnih obrti in luksuznega blaga. — Dunajski salon za kožuvinu. Razstava pisarniških potrebščin. — Reklamni semeni. — Vzorčna razstava poljedelstva in gozdarstva. — IV. Avstrijska ječmenova razstava — Vrtaarska razstava — Mlekarstvo — Razstava malih živalij. Poskušnja avstrijskega vina.

II. AVSTR. ŽIVINSKI SEJEM

(5. do 8. septembra 1929)

Plemenska živina — Kľavna živina — Konjska razstava. Brez potnega vizuma! Prosti prehod avstrijske meje s sejmico izkaznico in potnim listom. Ogrski potni vizum se dobi na meji proti sejmici izkaznici. Znatno znižanje voznih cen na jugoslovanskih, ozirskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju in pri zračnem prometu. — Vsakovrstna poljsnila kakor tudi sejmice izkaznice (po Dinarju 35—) pri

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

ter za časa lipskega jesenskega sejma pri Auskufftstelle v Lipskem, Gestr. Messehaus, in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31 Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska c. 1 Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Vedno svežo in lepo

pšenično moko

staro in novo KORUZO, debele otrobe, lanene tropine, prvovrstna semena, vse vrste umetna gnojila, cement itd. itd. 2% popust — dobite vedno najceneje pri Kmetijskem gospodarskem društvu v Dolenjem Logatcu in pri podružnici v Hotedršici.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Dia 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Vajenca za moško in damsko krojaštvo ter pomočnico za damske plašče z večletno prakso sprejemem. Fr. Merjasec, Tržaška cesta 12. Ljubljana

Kdor kupi od mene posnemalnik, bom jaz od njeza kupoval vse njegove mlečne izdelke po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na upravo Domoljuba pod „Posnemalnik“.

Vajenca kateri mave selje do mizarstva, sprejemem. — Ivan Novak, Vižmarje 65, St. Vid.

Mala hišica skoraj nova poleg farne cerkve v trgu Sevnica se prodaja. Več se izve pri Ivan Milinari, Sevnica.

Drva bukova suha ca 30 vagonov kupi za sukcesivno dobavo franko vagon. Nabavljala zadruha držav. železnice Ljubljana VII.

Vrtnarški vajenec se sprejme takoj. Naslov v upravi pod št. 7841.

Čevljarški vajenec se sprejme takoj z vsa oskrbo v hiši. Jernej Bertonec Zg. Dobrava p. Podnari.

Kroj. šivalni stroj izvrstno ohranjen — predvojni izdelek — znamke Singer, se prodaja. Ponudbe na Posojilnico v Smledniku.

HUMANIK

POLETNA OKUPACIJSKA PRODAJA

MOŠKI PLATNENI POLČEVLIJ. 78- 128- 147-

ŽENSKI PLATNENI ČEVLIJ S SPONAMI

UGODNA PRIJUKA ZA NAKUP ČEVLEJ RAZLIČNE I ZDELAVE

Ljubljana: Dunajska c. 1a „Petovia“, Maribor: Gosposka ul. 17. Celje: Aleksandrova cesta 1 Dof: Slovenski trg „Petovia“.

Prodajalec za prvovrstne švedske posnemalnice v vsaki, še tako oddaljeni vasi iščemo

Prodajamo na 12 mesečne obroke

Švedska tovarna da 10 let garancije in sprejme stroj nazaj, če ne odgovarja

Tehna družba

Ljubljana, Mestni trg 25/1

»Ali boš res vzel Maričko?« — »Zakaj pa ne? Kljub temu, da je v mestu odrasla, so njene čednosti čiste kot sneg.« — »Ali si si že kdaj ogledal sneg v mestu?«

»Oče, danes smo se v šoli učili, da živali vsako zimo dobe nov kožuh.«

»Pst, molči, da mati ne sliši.«

NAZNANILA.

n Zrebanje loterije »Županove jame« bo dne 15. avgusta. Ne odlašajte z nakupom srečk! Čisti dobiček je namenjen za elektrifikacijo jame.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zsuzuzenje — Možno potenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmeček krvi — Vzdigavanje krvi — Tesnoba — Astmalno hropanje — Zbadanje i. t. d. so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umelnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna težina se poveča ter polahno poapnenje končno zaustavi bolečine.

Resnimožie zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter je radi priporočajo. Čimprej začnete s mojimi načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zaveze s svoje strani moja poljsnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritril temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vaš bo nato vsak čas lahko postreglo moje osebno zastopstvo. Črpajte pouk in močno voljo za zdravje iz knjige izkušnega zdravnika. Vsakemu okrepitve in življensko utiho ter jemlje ozir na vse bolezni, ki se zanimajo za sedanje stanje z ustavnega zdravljenja pljuč.

Moj naslov je:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, abt. 617 (Deutschland)

Kupujte pri trvdkah, ki inserirajo v DOMOLJUBU!

Peri s Persil-om

in ravnaj pravilno!
Je sicer zelo enostavno, toda važno:

Raztopi Persil
u mrzli vodi.

Napravljeno raztopino ulij u koto,
napolnjen z mrzlo vodo.

Perilo rahlo ulagaj in
pusti, da počasi zavre.
Ure kuhati zadostuje.

Potem dobro izperi
najprej v topli in za-
tem u mrzli vodi.

Poskusite tako! Videli bode:
Persil izpolnjuje, kar obljubuje!

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švl.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
ne Viteča a garancija.

Drvovrstni čevlji vseh vrst

najceneje pri **R. Vavpotič, Bled-Grad 40** (Slobo),
na dvorišču. Za vsak par garancija. Popravila hitro
in ceno.

Zdravnik: »Vi ste najbrže na jetrih
bolni. Kje ste pa najprej čutili bolečine?«
Dobernik: »Med Naklom in Tržičem.«

»Ampak, Ana, vi vendar z žepnim rob-
cem brišete posodo.« — Ana: »Nič zato,
gospa, saj je že itak umazan.«

Policijski uradnik: Očividno je, da ste
prilivali mleku vodo, mleko je bilo polno
vode. Kakšno opravičilo imate proti temu?«
Mlekarija: »Nič drugega ne morem re-
či, kot da so krave ušle iz hleva in da so
se v dežju najbrže premočile.

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. post. hr. 10.704. Tel. št. 43.

nudi popolno varnost za vse
vloge, ker jamči za iste razen
hranilničnega premoženja mest-
na občina Brežice z vsem
premoženjem in vso davčno
močjo. Tudi rentni da-
vek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za
brezplačno nalažanje denarja. Dovoljuje posojila
na vknjižbo, proti poroštvo in zastavi vrednostnih
papirjev, kakor tudi kreditne v tekočem računu pod
najugodnejšimi pogoji. Uradni dnevi vsak dan,
razen nedelj in praznikov od 8—12 in od 14—19.

Številke efektne loterije Prostovolj. gasilskega
brstva - Šmartno ob Savi, ki so bile izrebane
ine 21. julija 1929. Zaporedne številke so dobitki.

1. št. 9985	2. št. 6284	3. št. 1357	4. št. 4703
5. št. 2447	6. št. 3991	7. št. 9716	8. št. 3121
9. št. 0448	10. št. 9068	11. št. 0777	12. št. 7915
13. št. 3039	14. št. 8871	15. št. 0836	16. št. 0395
17. št. 2538	18. št. 9422	19. št. 0775	20. št. 3766
21. št. 4293	22. št. 4375	23. št. 0563	24. št. 6246
25. št. 0829	26. št. 8526	27. št. 3804	28. št. 4322
29. št. 7896	30. št. 0675	31. št. 9634	32. št. 0552
33. št. 2405	34. št. 9922	35. št. 3710	36. št. 9018
37. št. 3533	38. št. 3614	39. št. 2690	40. št. 8231
41. št. 6467	42. št. 5645	43. št. 4758	44. št. 3407
45. št. 2303	46. št. 9206	47. št. 3285	48. št. 1597
49. št. 6277	50. št. 2036	51. št. 1821	52. št. 1023
53. št. 4021	54. št. 9299	55. št. 6020	56. št. 8555
57. št. 9802	58. št. 6753	59. št. 3925	60. št. 5446
61. št. 0723	62. št. 0473	63. št. 4173	64. št. 9497
65. št. 8828	66. št. 0136	67. št. 2524	68. št. 1882
69. št. 9778	70. št. 9096	71. št. 2891	72. št. 3405
73. št. 4590	74. št. 3482	75. št. 7393	76. št. 5637
77. št. 6955	78. št. 4887	79. št. 7388	80. št. 1999
81. št. 4280	82. št. 2285	83. št. 7067	84. št. 2104
85. št. 7728	86. št. 0482	87. št. 5328	88. št. 4210
89. št. 9689	90. št. 3631	91. št. 6121	92. št. 0703
93. št. 8693	94. št. 7376	95. št. 8344	96. št. 8900
97. št. 4820	98. št. 4701	99. št. 3835	100. št. 7836
101. št. 5562	102. št. 1595	103. št. 2683	104. št. 9943
105. št. 2546			

Novo veselje do življenja po pravem negovanju telesa!

Napake, katere dajo človeku nepopolno zunanost, treba odstraniti ne samo radi lepote, nego i iz zdrav-
stvenih in duševnih razlogov. — Čutili se lepim ter dobro negovanim, povečuje veselje do življenja.

Proti vsem napakam kože:

Fellerjeva kavaška »Elsa« pomada
za obrz in kožo. Njeno delovanje
iznenadi! Ona čuva, obnavlja ter
pomlajuje uvelo, lišajasto, hrapavo
kožo obraza, vrata in rok. Proizku-
šena pri solnčnih pegah, sojedeh,
mozoljih itd. — Lonček Din 12.—.

Za nego las,

za kožo glave, za bujno rast las, za
spreževanje prilijaja, izpadanja las
in prerenne osivelosti: Fellerjeva
jaka »Elsa« pomada za rast las (Ta-
nolina pomada). — Lonček Din 12.—.

Prava mila lepota in zdravja:

Fellerjeva »Elsa« mila so izvrstno
parfimirana ter štedljiva v uporabi,
onemamljuje kožo in vsebujejo
dobro delujoče sestavine, potrebne
za zdravlje in lepoto!

Ima 6 vrst Elsa-mila:

Elsa-lilijino mila;
Elsa-ruženjakovo mila;
Elsa-glicerinsko mila;
Elsa-boraksovo mila;
Elsa-katranovo mila;
Elsa-milo za britje.

Zahtevajte povsod samo Fellerjeva
mila z značko »Elsa«.

Po pošti 2 lončka ene ali po 1 lonček obeh Elsa-
pomad z zavojnico in poštnino Din 40.—.

Po pošti za preizkus 5 komadov Elsa-mila po
izbiri skupno z zavojnico in poštnino Din 52.—.

Priloga se denar poslati vsaprej, ker po povzetju stane poštnina Din 16.— več.

Naročila naslovite jasno na

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsatrg št. 16, Hrvatska

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani tvrdki H. SUTTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica - Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

Prešernova
ulica **4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!
H. Suttner-Ljubljana 1

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

Prešernova
ulica **4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

Kamenite nagrobne spomenike.

kakor tudi druge kamnoseške izdelke dobite najceneje pri domačinu Josip Zagorec, kamnoseku v Novem mestu, poleg starega pokopališča, kakor tudi v Bršljinu št. 27. Radi obilne zaloge zelo znižane cene. — Prevzamem tudi v prenoševanje stare spomenike in vklesanje novih napisov, po najnižji ceni. Na željo pridem delo izvršiti na razna pokopališča na Dolenjskem.

Za obilna naročila se priporočam

Josip Zagorc, kamnosek

Pred uporabo. Po uporabi.

pege vsled vročine

izginejo takoj in zanesljivo z uporabo lepotilne kreme „EROS“. „Eros“ sinči v dosego in ohranitev lepote obraza, vratu in rok. Ohranja lepoto do najvišje starosti pod jamstvom. Zdravniško priporočeno. — Dolgim vam veliko hvalečnost. Dosegla sem **vidno** očiščenje obraza v **24 urah** piše gospa dr. M. — Slijašno preizkušeno pri damah in gospodinjski vsaki starosti. Cena Din 16.—, 3 lončki Din 34.—, 6 lončkov Din 55.—.

Dr. Nikolai Kemény, Košice, poštni predel 12/L 52 Č. S. R.

Čisti obraz

in pomlajenje. Vaša koža postane mladeniško sveža in bela kot cvet. Ogrel, mozolji, gube, pege, rdečina, brazgotine, solnčne pege, ravnina in rujeve pege.

Najboljša in večvrst. vina
dobite najceneje pri Kmetijskem gospodarskem društvu v Dolenjem Logatcu.

Diabolo separator
A. B.

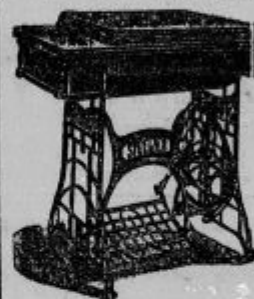
Generalni zastopnik:

Ljudevit Klein
Zagreb, Račkoga ulica 5/a. Telef. 63-05

Večletno jamstvo.

Ugodni plačilni pogoji. Iščete se zastopniki.

V vsako hišo Domoljuba!

Najpopolnejši
STÖWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki

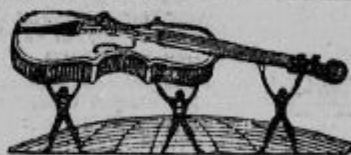
L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 6

Brezplačen posk.

15 letno jamstvo.

Veliki ilustrovani CENIK

dobite zastoj. — Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL IN HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

R. Langer MARIBOR Štev. 107-B

Violine od Din 35.—, Ročne harmonike od Din 35.—,

Tamburice od Din 38.—, Gramofoni od Din 345.— dalje.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

Telefon štev. 8

v Novem mestu

Brzjav: Ljudska Novomesto

Obrestuje hranilne vloge od 5%—7%.

Za vloge jamčijo vsi člani z vsem svojim premoženjem in lastno poslopje na trgu Kraljeviča Petra. Ne odračunava nikakih davščin! — Posojila na poroštvo in vknjižbo. — Ugodni trgovski krediti!